

Buitengewone Europese Raad over werkgelegenheid

Luxemburg, 20/21 november 1997

Conclusies van het voorzitterschap

1. De Europese Raad heeft van gedachten gewisseld met de heer José María GIL ROBLES - GIL DELGADO, voorzitter van het Europees Parlement, die de resolutie van het Parlement over een initiatief ten behoeve van de werkgelegenheid ten overstaan van de Europese Raad heeft toegelicht. De Europese Raad toonde zich verheugd over deze substantiële bijdrage van het Europees Parlement aan de resultaten van de buitengewone Europese Raad over werkgelegenheid en wenste dat alle Instellingen ook in de toekomst blijven samenwerken ten behoeve van de werkgelegenheid.

DEEL I

DE UITDAGING VAN DE WERKGELEGENHEID: EEN NIEUWE AANPAK

2. Voor de Europese burger vormt de werkgelegenheid een centraal probleem; alles moet in het werk worden gesteld om de strijd aan te gaan met de werkloosheid, die zo onaanvaardbaar groot is dat zij de samenhang van onze maatschappij bedreigt. Geconfronteerd met deze uitdaging, waarvoor geen eenvoudige oplossingen bestaan, wil de Europese Raad, die vandaag voor het eerst in zijn bestaan volledig gewijd is aan de werkgelegenheid, het denken en handelen van de lidstaten en de Unie waarmee de Europese Raad van Essen een aanvang maakte, een nieuw uitgangspunt geven.

3. Te dien einde heeft de Europese Raad besloten dat de relevante bepalingen van de nieuwe titel over werkgelegenheid in het Verdrag van Amsterdam onmiddellijk moeten ingaan. In de praktijk betekent dit besluit dat de bepalingen over de coördinatie van het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten vervroegd, en wel vanaf 1998, kunnen worden toegepast. Deze coördinatie zal plaatsvinden op basis van gemeenschappelijke richtsnoeren die zowel betrekking hebben op de doelstellingen als op de middelen - de werkgelegenheidsrichtsnoeren - en rechtstreeks aansluiten bij de ervaring die is opgedaan met het multilaterale toezicht op het economische beleid van de lidstaten, dat zoals men weet, voor de convergentie succes heeft opgeleverd. De bedoeling is om, rekening houdend met de verschillen die tussen de twee terreinen en tussen de situaties van elke lidstaat bestaan, net als voor het economisch beleid voor de werkgelegenheid dezelfde wil tot convergentie naar gemeenschappelijk afgesproken controleerbare en regelmatig bijgewerkte doelstellingen tot stand te brengen.

4. Dit streven is het nieuwe element van een totaalstrategie die nog twee andere onderdelen omvat.

5. Het gaat in de eerste plaats om de voortzetting en de ontwikkeling van een gecoördineerd macro-economisch beleid dat steunt op een goed werkende interne markt, waardoor de kiel zal worden gelegd voor een duurzame groei, een nieuw dynamisme en een klimaat van vertrouwen waarin het werkgelegenheidsherstel kan gedijen.

6. In de tweede plaats behelst deze strategie dat systematischer en wilskrachtiger dan in het verleden ten dienste van de werkgelegenheid gebruik wordt gemaakt van het communautaire beleid op alle terreinen, of het nu om kader- of om steunbeleid gaat. Al deze beleidsvormen moeten ertoe bijdragen dat het potentieel aan dynamiek en initiatieven dat binnen de Europese economie sluimert, wordt aangeboord.

7. De Europese Raad doet een oproep aan alle betrokkenen - lidstaten, regio's, sociale partners, communautaire instellingen - om de thans geboden unieke kans tot het kiezen van een andere koers aan te grijpen door zich te scharen achter de nieuwe coherente en vastberaden aanpak die de Europese Raad in deze conclusies voorstaat.

8. Om onmiddellijk duidelijk te maken dat hij de inspanningen van de lidstaten actiever wil begeleiden, steunt de Europese Raad twee concrete initiatieven die rechtstreeks gericht zijn op de ontwikkeling van de werkgelegenheid. Het eerste initiatief is een actieplan van de Europese Investeringsbank om ten behoeve van het midden- en kleinbedrijf (MKB), nieuwe technologieën, nieuwe sectoren en trans-Europese netwerken tot 10 miljard ecu extra uit te trekken, hetgeen een totaal investeringsbedrag van 30 miljard ecu kan genereren. Het tweede initiatief is het resultaat van een overeenkomst tussen het Europees Parlement en de Raad over een herschikking van de kredieten en voorziet in de opening van een nieuwe begrotingslijn die met name bestemd is om het MKB te helpen duurzame banen te scheppen (Europees werkgelegenheidsinitiatief). Het is de bedoeling voor die begrotingslijn 450 miljoen ecu over de komende drie jaar uit te trekken.

EEN GUNSTIGE ECONOMISCHE OMGEVING

9. Zonder een gunstige economische omgeving zijn er geen reële en duurzame vooruitzichten op ontwikkeling van de werkgelegenheid, waarvoor een gezond macro-economisch kader en een echte interne markt onontbeerlijk zijn.

10. Wat de macro-economische context betreft, is het van wezenlijk belang dat de Unie voortgaat met een groeipolitiek die gericht is op stabiliteit, sanering van de overheidsfinanciën, loonmatiging en structurele hervormingen. Daartoe zullen de lidstaten de coördinatie van hun economisch beleid

versterken. Het beleid dat de laatste jaren is gevoerd, begint zijn vruchten af te werpen en voor 1997 en 1998 wordt meer groei verwacht. Het is absoluut noodzakelijk profijt te trekken van deze betere vooruitzichten en het huidige conjuncturele herstel om te zetten in groei op langere termijn.

11. Deze ontwikkeling zal versterkt worden met het ingaan van de derde fase van de Economische en Monetaire Unie en de invoering van de euro per 1 januari 1999, die de kroon zullen zijn op het werk van de laatste jaren en een permanent en stabiel kader zullen vormen ten bate van groei en werkgelegenheid.

12. De bemoedigende resultaten op het gebied van de groei volstaan echter niet om het verlies aan werkgelegenheid in het begin van de jaren '90 goed te maken en om de werkgelegenheid zo snel te doen toenemen dat de meeste werklozen een baan kunnen vinden. Ondanks de inspanningen die de lidstaten zich al getroost hebben, moeten zij doorgaan met de op alle terreinen vereiste structurele hervormingen en hun werkgelegenheidsbeleid beter coördineren.

EEN GECOÖRDINEERDE STRATEGIE VOOR HET NATIONAAL WERKGELEGENHEIDSBELEID

Een innoverende methode

13. De gecoördineerde werkgelegenheidsstrategie die met name voortvloeit uit het toekomstige artikel 128 van het Verdrag is mutatis mutandis geënt op de methode die gevolgd wordt voor de economische convergentie, rekening houdend met de verschillen tussen de beide terreinen en met de specifieke situatie van elke lidstaat. De strategie bestaat erin om op het niveau van de Unie werkgelegenheidsrichtsnoeren vast te stellen die steunen op een gemeenschappelijke analyse van de situatie en van de grote beleidslijnen die gevolgd moeten worden om de werkloosheid duurzaam terug te dringen. Op basis van deze analyse worden in de richtsnoeren concrete doelstellingen vastgelegd waarvan de verwezenlijking regelmatig onder de loep wordt genomen volgens een gemeenschappelijke procedure voor evaluatie van de resultaten.

14. De uitvoering van de richtsnoeren kan verschillen naar gelang van hun aard, de effecten ervan voor de lidstaten en diegenen voor wie zij bestemd zijn. Bij het vaststellen van de richtsnoeren moet rekening worden gehouden met het subsidiariteitsbeginsel en met de bevoegdheden van de lidstaten, inclusief die van hun regionale overheden, op het gebied van werkgelegenheid en verder moeten zij verenigbaar zijn met de globale richtsnoeren voor het economisch beleid.

15. Nadat de Raad de werkgelegenheidsrichtsnoeren op basis van een voorstel van de Commissie heeft aangenomen, worden zij verwerkt in nationale actieplannen voor de werkgelegenheid die door de lidstaten voor meerdere jaren worden opgesteld. Aldus krijgen zij daadwerkelijk vorm, als in cijfers uitgedrukte nationale doelstellingen telkens wanneer dat mogelijk en passend is, en worden zij vervolgens omgezet in nationale regelgevende, bestuursrechtelijke of andere maatregelen. De van lidstaat tot lidstaat verschillende situatie met betrekking tot de problemen die door de richtsnoeren worden aangepakt, zal voor elke lidstaat tot aangepaste oplossingen en tot het leggen van andere accenten leiden. De lidstaten zullen de termijnen bepalen waarbinnen zij het beoogde resultaat willen bereiken, onder andere rekening houdend met de bestuurlijke en financiële middelen die zij kunnen inzetten. Het is voor de coherentie en efficiëntie van de gehele aanpak echter van cruciaal belang dat alle lidstaten voor de analyse van hun eigen situatie en voor het bepalen van hun beleid de richtsnoeren hanteren en in hun nationaal actieplan voor de werkgelegenheid hun standpunt ten opzichte van elk der richtsnoeren bepalen.

16. Naar analogie van het beginsel van multilateraal toezicht dat wordt toegepast in het economisch convergentieproces doen de lidstaten elk jaar hun nationaal actieplan voor de werkgelegenheid aan de Raad en de Commissie toekomen samen met een verslag over de voorwaarden voor de uitvoering. Op basis hiervan onderzoekt de Raad jaarlijks hoe de lidstaten de richtsnoeren in hun nationale beleid hebben omgezet en rapporteert hij hierover aan de Europese Raad die de beleidslijnen vastlegt die nodig zijn voor het vaststellen van de richtsnoeren voor het volgend jaar.

17. De Europese Raad herinnert aan het belang van gemeenschappelijke indicatoren die zijn vastgesteld op basis van vergelijkbare statistische gegevens om een doeltreffende follow-up en evaluatie van het werkgelegenheidsbeleid en het onderkennen van goede praktijken mogelijk te maken. De Europese Raad stemt ermee in dat de hiertoe voorgestelde instrumenten en middelen snel worden aangenomen en uitgevoerd.

Verder verzoekt de Europese Raad de Commissie om jaarlijks een bijgewerkte versie van het verslag inzake "Europa als economisch geheel" voor te leggen in samenhang met het toezicht op het werkgelegenheidsbeleid.

18. In het kader van de noodzakelijke intensivering van de sociale dialoog zullen de sociale partners van alle niveaus in elke fase bij deze aanpak betrokken worden en hun bijdrage aan de uitvoering van de richtsnoeren leveren; deze bijdrage zal regelmatig worden geëvalueerd.

19. Via regelmatige contacten met de Raad zal de aan de Europese Raad voorafgaande halfjaarlijkse bijeenkomst van de sociale partners met een trojka op het niveau van de Staatshoofden of Regeringsleiders en de Commissie, goed kunnen worden voorbereid. In het kader van die contacten

tussen de Raad en de sociale partners zal met name uitvoerig van gedachten worden gewisseld over de toepassing van het Gemeenschapshandvest van de sociale grondrechten van de werkenden van 1989.

De werkgelegenheidsrichtsnoeren voor 1998

20. Om alle beschikbare middelen in te zetten in de strijd tegen de werkloosheid, heeft de Europese Raad besloten de bij het toekomstige artikel 128 van het Verdrag van Amsterdam bepaalde methode onmiddellijk in de praktijk en bij consensus toe te passen.

21. De Europese Raad heeft met belangstelling kennis genomen van het gezamenlijk verslag van de Commissie en de Raad over de werkgelegenheidssituatie in de lidstaten. In dat verslag worden een aantal goede praktijken belicht die op nationaal niveau hun doeltreffendheid hebben bewezen. De Commissie heeft zich daardoor laten leiden bij de opstelling van haar voorstellen voor werkgelegenheidsrichtsnoeren.

22. De Europese Raad heeft de mededeling van de Commissie betreffende de richtsnoeren voor 1998 met instemming begroet, en heeft met belangstelling kennis genomen van de bijdragen van het Europees Parlement, het Economisch en Sociaal Comité, het Comité van de Regio's en het Comité voor de werkgelegenheid, alsook van de gemeenschappelijke verklaring van de sociale partners. De Europese Raad heeft, op basis van de mededeling van de Commissie, de hierna in deel II opgenomen conclusies aangenomen, die zijn opgebouwd rond vier hoofdthema's: verbetering van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt, ontwikkeling van het ondernemerschap, bevordering van het aanpassingsvermogen van werknemers en ondernemingen om de arbeidsmarkt in staat te stellen in te spelen op de economische veranderingen, en versterking van het gelijkheidsbeleid.

Doel van deze maatregelen, die binnen de totaalstrategie voor de werkgelegenheid vallen, is een aanzienlijke stijging van de arbeidsparticipatie in Europa op duurzame basis. De Europese Raad verzoekt de Commissie om de drie jaar een verslag over de ontwikkeling van de arbeidsparticipatie in Europa in te dienen.

23. De Europese Raad vestigt de aandacht op het bijzondere belang van de preventieve maatregelen om de trend van de jeugdwerkloosheid en de langdurige werkloosheid om te buigen door een vroegtijdige identificatie van de individuele behoeften en een aangepaste reactie daarop, waarbij systematisch de voorkeur wordt gegeven aan actieve maatregelen ter bevordering van de inzetbaarheid boven passieve steunmaatregelen.

24. De Europese Raad verzoekt de Commissie om haar ontwerp van werkgelegenheidsrichtsnoeren voor 1998 conform deze conclusies spoedig in te dienen, zodat de Raad zich daarover voor het eind van het jaar kan uitspreken. De op deze werkgelegenheidsrichtsnoeren gebaseerde nationale actieplannen voor de werkgelegenheid moeten vóór de bijeenkomst van de Europese Raad in Cardiff ter bespreking bij de Raad worden ingediend, opdat de Europese Raad de richtsnoeren voor 1999 tijdens zijn bijeenkomst van december 1998 kan vaststellen.

HET COMMUNAUTAIRE BELEID TEN DIENSTE VAN DE WERKGELEGENHEID

Interne markt - concurrentie en concurrentievermogen

25. De toenemende integratie van de markten heeft er al toe geleid dat er een veel sterkere groei kon worden geregistreerd dan het geval zou zijn geweest zonder de interne markt. Het is dus van belang resoluut op de ingeslagen weg verder te gaan en alles in het werk te stellen om een optimale werking van de interne markt te waarborgen door de lacunes of tekortkomingen die er op bepaalde gebieden nog bestaan, weg te werken. Daartoe verzoekt de Europese Raad om erop toe te zien dat alle vastgestelde termijnen worden geëerbiedigd en om alle nodige maatregelen te nemen voor de snelle en doeltreffende toepassing van de prioriteiten van het onlangs gepresenteerde actieprogramma voor de voltooiing van de interne markt.

26. Om te waarborgen dat die prioriteiten echt worden verwezenlijkt, hecht de Europese Raad zijn goedkeuring aan het initiatief van de Commissie om geregeld de stand van de uitvoering van de prioriteiten van het actieprogramma bekend te maken door de publicatie van een "scorebord van de interne markt".

27. Wat de overheidssteun betreft is de Europese Raad van mening dat moet worden aangestuurd op steunregelingen die de economische efficiëntie en de werkgelegenheid bevorderen, zonder dat ze evenwel tot concurrentievervalsing leiden. De Commissie zal erop toezien dat de controle van de staatssteun geen belemmering vormt voor arbeidsmarktmaatregelen die verenigbaar zijn met het Verdrag.

28. De Europese Raad is van oordeel dat bijzondere aandacht moet worden geschonken aan de sectoren waarin zich ingrijpende industriële veranderingen voltrekken. Hij verzoekt een deskundigengroep op hoog niveau onder gezag van de Commissie om de vooruitzichten met betrekking tot de industriële veranderingen in de Gemeenschap te analyseren en na te gaan op welke wijze daarop beter kan worden ingespeeld teneinde de economische en sociale gevolgen

ervan te voorkomen op een wijze die verenigbaar is met de beginselen van het Verdrag. Een eerste verslag zal na raadpleging van de sociale partners bij de Raad worden ingediend, om aan de Europese Raad van Cardiff te worden voorgelegd.

29. De Europese Raad verzoekt zowel de Europese wetgever als de nationale wetgevers zich actief te blijven inspannen om regelgeving en administratie voor de ondernemingen te vereenvoudigen, met name voor het midden- en kleinbedrijf.

30. Tenslotte erkent de Europese Raad het belang van de rol die grote pan-Europese markten voor risicokapitaal kunnen spelen voor de schepping van werkgelegenheid, en hij verzoekt de Commissie om aan de Europese Raad van juni 1998 verslag uit te brengen over de belemmeringen die de ontwikkeling van dergelijke markten in de Unie in de weg staan.

Belastingen

31. De Europese Raad bevestigt de noodzaak om de trend van een toenemende belastingdruk om te buigen, en wijst in dat verband op het belang van een gecoördineerd optreden van de lidstaten. De Europese Raad herhaalt zijn eerdere oproep om komaf te maken met oneerlijke belastingconcurrentie die de werkgelegenheid kan schaden.

(zie ook punten 66-68)

Onderzoek en innovatie

32. Het optreden van de Unie in de verschillende beleidssectoren moet de werkgelegenheidsinspanning van de lidstaten completeren en ondersteunen. Dat geldt ook voor onderzoek, dat een belangrijke rol speelt bij het concurrentievermogen en het scheppen van werkgelegenheid, met name door de verspreiding van innovaties en de overdracht van technologieën naar het midden- en kleinbedrijf. De Europese Raad wijst in dit verband op het belang van het nieuwe kaderprogramma voor onderzoek, waarvan de zwaartepunten vóór eind 1998 moeten zijn besproken en goedgekeurd.

Grote netwerken

33. De totstandbrenging van een trans-Europees vervoersnetwerk (TEN) blijft een van de beste middelen om het concurrentievermogen van de Europese economie te versterken en vormt een essentiële aanvulling op de interne markt. De Europese Raad wenst dat elk van de prioritaire projecten van het trans-Europese vervoersnetwerk voortaan wordt gebaseerd op een tijdschema en een passend financieringsplan, waaraan in voorkomend geval de verschillende openbare en particuliere partners meewerken en de Europese Investeringsbank actief deelneemt. Daartoe hecht hij zijn goedkeuring aan de lancering van het speciale actieplan van de Europese Investeringsbank, dat voorziet in de ontwikkeling van instrumenten voor de financiering van grote infrastructuurwerken.

Structuurfondsen

34. De Europese Raad wenst dat men zich bij de komende hervorming van de structuurfondsen laat leiden door de tot nu toe opgedane ervaring, om de fondsen telkens wanneer dat mogelijk is optimaal te gebruiken voor de bevordering van de werkgelegenheid, in het kader van de voor die fondsen bepaalde doelstellingen en met inachtneming van de hoofdbestemming ervan, te weten het wegwerken van de ontwikkelingsachterstand van bepaalde regio's.

Kennismaatschappij

35. Vanwege het potentiële effect op opleiding, en bijgevolg de werkgelegenheid, van de kennis- en informatietechnologieën, verzoekt de Europese Raad de Commissie om hem voor eind 1998 verslag uit te brengen over de bereikte resultaten en de vooruitzichten op het gebied van elektronische handel, ontwikkeling van open netwerken en gebruik van multimediale hulpmiddelen voor onderwijs en opvoeding.

NIEUWE SPECIFIEK OP HET SCHEPPEN VAN WERKGELEGENHEID GERICHTE INITIATIEVEN

Het actieprogramma van de Europese Investeringsbank

36. De Europese Raad neemt met voldoening akte van de instelling door de Europese Investeringsbank van het Speciaal Actieprogramma van Amsterdam (SAPA), dat tot eind 2000 moet lopen en dat tot doel heeft de richtsnoeren van de resolutie over groei en werkgelegenheid van 16 juni 1997 om te zetten in concrete investerings-mogelijkheden die kunnen bijdragen tot het scheppen van werkgelegenheid in Europa.

37. De Europese Raad neemt er nota van dat dit programma drie reeksen complementaire maatregelen omvat, die met de doelstellingen van de resolutie corresponderen:

38. - de instelling van een speciaal loket dat is bestemd om steun te verlenen voor nieuwe instrumenten die moeten bijdragen tot de financiering van kleine en middelgrote ondernemingen die hoogwaardige technologie gebruiken en sterk groeien; deze steun kan zonodig worden versterkt door tot een bedrag van 1 miljard ecu een beroep te doen op de jaarlijkse overschotten van de Bank. Deze actie is gebaseerd op nauwe samenwerking en complementariteit met het bank- en financieringswezen en richt zich tot het Europees Investeringsfonds als bevoorrechte partner van de Europese Investeringsbank;

39. - de ontwikkeling en versterking van de door de Bank toegekende financiering op de gebieden onderwijs, gezondheid, stadsmilieu en milieubescherming;

40. - een nieuwe impuls voor de financiering van de trans-Europese netwerken en andere grote infrastructuurnetwerken waarvoor de Bank omvangrijke financiële middelen heeft toegekend. Aangezien de Bank vastbesloten is om gezonde projecten te bevorderen, is zij bereid belangrijke aflossingsvrije perioden en lange terugbetalingstermijnen toe te staan, die zijn afgestemd op de kenmerken van het project, teneinde een op maat gesneden aanpak te vergemakkelijken en aanvullende steun te bieden voor de oprichting van passende partnerschappen tussen de overheids- en de particuliere sector.

41. De Europese Raad merkt met bijzondere voldoening op dat de uitvoering van dit programma volop aan de gang is en dat reeds een aantal belangrijke resultaten is bereikt, waaronder:

42. - de instelling, door de Bank en het Fonds, van een Europees Mechanisme voor Technologie, dat tot een bedrag van 125 miljoen ecu wordt gefinancierd uit de jaarlijkse overschotten van de Bank, teneinde risicokapitaal te verstrekken aan het midden- en kleinbedrijf in de sector hoogwaardige technologie. In zijn hoedanigheid van "fonds voor de fondsen" zou het Europees Mechanisme voor Technologie kunnen deelnemen aan een pool voor risicokapitaal van meer dan 800 miljoen ecu;

43. - het definiëren van maatprojecten tussen de Bank en een aantal financiële instellingen in de Unie, die risicodeling inhouden en aan het midden- en kleinbedrijf verschillende soorten van financiering bieden in de vorm van kapitaal of semi-kapitaal;

44. - de goedkeuring van langetermijnleningen voor investeringsprojecten in de sectoren gezondheid en onderwijs waarvan het totale bedrag vóór eind 1997 ongetwijfeld 1 miljard ecu zal overschrijden;

45. - de versterking van de langetermijnfinancieringen van de Bank voor stads- en milieuprojecten, alsook voor trans-Europese en infrastructuurnetwerken van dezelfde aard, waarbij de sedert de Europese Raad van Amsterdam goedgekeurde leningen in deze sectoren meer dan 5 miljard ecu bedragen.

46. De Europese Raad spoort de Bank aan de door dit programma gecreëerde dynamiek vast te houden en te versterken. Volgens sommige ramingen zouden de nieuwe leningen die door middel van dit programma en soortgelijke operaties in de loop van de komende drie jaar aan de in de resolutie van Amsterdam gedefinieerde prioritaire sectoren zouden kunnen worden toegekend, en die bovenop de huidige activiteit van de Bank komen, uiteindelijk tot 10 miljard ecu kunnen oplopen, een bedrag waarmee een totale investering van meer dan 30 miljard ecu kan worden bevorderd.

Een Europees werkgelegenheidsinitiatief

47. De Europese Raad verheugt zich over het initiatief van het Europees Parlement ter versterking van de begrotingsmiddelen voor de werkgelegenheid, dat door de Raad positief is ontvangen. Hij verzoekt de twee instellingen dit akkoord een formeel karakter te geven en roept de Commissie op om zo spoedig mogelijk voorstellen in te dienen voor nieuwe financiële instrumenten ter ondersteuning van kleine en middelgrote ondernemingen die innoverend werken en werkgelegenheid scheppen, opdat de Raad deze spoedig kan aannemen.

48. Deze nieuwe instrumenten moeten de door de Europese Investeringsbank gefinancierde en door het Europees Investeringsfonds beheerde Europese technologieactiviteit versterken door het openen van een loket voor risicokapitaal, steun bieden voor de oprichting van transnationale gezamenlijke ondernemingen en de instelling mogelijk maken van een bijzonder garantiefonds bij het Europees Investeringsfonds om het nemen van risico's door de instellingen die het midden- en kleinbedrijf financieren, te bevorderen. De Europese Raad verzocht de Commissie om goede-praktijkvoorbeelden van de werking van deze maatregelen te geven, uitgaande van de ervaring van de lidstaten.

DEEL II

RICHTSNOEREN VOOR 1998

I. VERBETERING VAN DE INZETBAARHEID

49.

De jeugdwerkloosheid moet worden bestreden en langdurige werkloosheid moet worden voorkomen

Om de trend van de jeugdwerkloosheid en de langdurige werkloosheid om te buigen, ontwikkelen de lidstaten preventieve en werkgelegenheidsgeoriënteerde strategieën op basis van de vroegtijdige identificatie van individuele behoeften, en zorgen zij ervoor dat, binnen een door elke lidstaat te bepalen termijn, die niet meer dan vijf jaar mag bedragen, maar die langer mag zijn in de lidstaten met een buitengewoon hoge werkloosheid:

50. - elke jongere een nieuwe start wordt geboden voordat hij zes maanden werkloos is, zulks in de vorm van een opleiding, omscholing, het opdoen van werkervaring, een baan of andere maatregelen ter bevordering van de inzetbaarheid;

51. - volwassen werklozen eveneens een nieuw start wordt geboden voordat zij twaalf maanden werkloos zijn, in een van de bovengenoemde vormen of meer in het algemeen door een individuele beroepskeuzebegeleiding.

52. Deze preventieve en inzetbaarheidsmaatregelen zouden moeten worden gecombineerd met herintredingsmaatregelen voor langdurig werklozen.

53.

Er moet van passieve op actieve maatregelen worden overgeschakeld

De sociale-uitkeringsstelsels en de opleidingsstelsels, waar dat noodzakelijk blijkt, moeten worden herzien en aangepast zodat zij de inzetbaarheid van werknemers actief ondersteunen en werklozen daadwerkelijk prikkels verschaffen om een baan of een opleiding te zoeken of te aanvaarden. Daartoe moet elke lidstaat :

54. - zich inspannen om het aantal personen voor wie actieve maatregelen ter bevordering van hun inzetbaarheid worden getroffen, aanzienlijk te verhogen. Om het percentage werklozen voor wie een

opleiding of andere soortgelijke maatregelen worden voorgesteld, op te voeren, stelt elke lidstaat met name een streefcijfer vast om, afhankelijk van zijn uitgangspositie, geleidelijk dichterbij het gemiddelde van de drie meest succesvolle lidstaten te komen, dat tenminste 20% moet zijn.

55.

Een op partnerschap gebaseerde benadering moet worden aangemoedigd

De maatregelen van de lidstaten alleen zullen niet voldoende zijn om de gewenste resultaten op het gebied van de inzetbaarheid te bereiken. Derhalve:

56. - wordt de sociale partners met klem verzocht om, op hun verschillende niveaus van verantwoordelijkheid en werkzaamheid, snel overeenkomsten te sluiten ter verruiming van de mogelijkheden voor opleiding, het opdoen van werkervaring, het volgen van een stage en andere maatregelen ter stimulering van de inzetbaarheid;

57. - moeten de lidstaten en de sociale partners zich inspannen om de mogelijkheden voor levenslang leren verder te ontwikkelen.

58.

De overgang van school naar werk moet worden vergemakkelijkt

De kansen op werk zijn gering voor de jongeren die het schoolsysteem verlaten zonder dat zij de vereiste vaardigheden hebben verworven voor hun intrede op de arbeidsmarkt. Derhalve moeten de lidstaten:

59. - de kwaliteit van hun schoolsysteem verbeteren, zodat het aantal jongeren dat het onderwijssysteem voortijdig verlaat, sterk wordt verminderd;

60. - ervoor zorgen dat het aanpassingsvermogen van de jongeren aan de technologische en economische veranderingen wordt vergroot en dat de jongeren kwalificaties verwerven die sporen met de behoeften van de arbeidsmarkt, eventueel door de instelling of de ontwikkeling van leerlingstelsels.

II. ONTWIKKELING VAN ONDERNEMERSCHAP

61.

Het oprichten en besturen van ondernemingen moet worden vergemakkelijkt

door de invoering van duidelijke, duurzame en voorspelbare voorschriften en door de voorwaarden voor de ontwikkeling van de markten voor risicodragend kapitaal verbeteren. De door de Europese Investeringsbank geboden nieuwe faciliteiten, in combinatie met de inspanningen van de lidstaten, maken het mogelijk de oprichting van nieuwe ondernemingen te vergemakkelijken. De lidstaten zouden ook de administratieve en fiscale lasten van het midden- en kleinbedrijf moeten verlichten en vereenvoudigen. Daartoe moeten de lidstaten:

62. - in het bijzonder streven naar een forse verlaging van de indirecte kosten en de administratieve lasten van de ondernemingen, meer bepaald van het midden- en kleinbedrijf, met name bij het in dienst nemen van extra medewerkers;

63. - de ontwikkeling van zelfstandig werken aanmoedigen door het analyseren van de belemmeringen - teneinde ze te beperken - die, met name in de belastingstelsels en de socialezekerheidsstelsels kunnen bestaan voor in het bijzonder werknemers die zelfstandig willen worden of een kleine onderneming willen oprichten.

64.

De mogelijkheden voor het scheppen van banen moeten worden aangegrepen

Indien de Europese Unie de uitdaging van de werkgelegenheid met succes wil aannemen, moeten alle potentiële bronnen van werkgelegenheid, alsook de nieuwe technologieën en de innovaties op efficiënte wijze te baat worden genomen. De lidstaten moeten hiertoe:

65. - de middelen bestuderen om de mogelijkheden geboden door het creëren van werkgelegenheid op lokaal niveau, in de sociale economie en in de nieuwe activiteiten die verband houden met behoeften waarop de markt nog niet inspeelt, volledig te benutten en tevens de belemmeringen analyseren - teneinde ze te beperken - die deze middelen in de weg zouden staan.

66.

Het belastingstelsel moet werkgelegenheidsvriendelijker worden

en de gemiddelde langetermijntrend van steeds hogere belastingen en heffingen op arbeid (die van 35% in 1980 zijn gestegen tot meer dan 42% in 1995) moet worden gekeerd. Elke lidstaat zal:

67. - zich voor zover nodig, rekening houdend met het huidige belastingniveau, een geleidelijke verlaging van de totale fiscale lasten en, waar aangewezen, een geleidelijke verlaging van de belasting op arbeid en van de indirecte loonkosten - met name op laaggeschoolde en laagbetaalde - ten doel stellen, zonder de gezondmaking van de overheidsfinanciën en het financiële evenwicht van de socialezekerheidsstelsels op de helling te zetten. Hij zal daarnaast eventueel onderzoeken of het opportuun is een energieheffing of een heffing op vervuilende emissies of een andere fiscale maatregel in te voeren;

68. - eventueel onderzoeken of het opportuun is om het BTW-tarief voor arbeidsintensieve diensten die niet aan grensoverschrijdende concurrentie zijn blootgesteld, te verlagen.

III. HET AANPASSINGSVERMOGEN VAN DE ONDERNEMINGEN EN VAN HUN WERKNEMERS MOET WORDEN AANGEMOEDIGD

69.

Modernisering van de arbeidsorganisatie

Teneinde de modernisering van de arbeidsorganisatie en de arbeidsvormen te stimuleren:

70. - worden de sociale partners verzocht op de gepaste niveaus, met name op sectorieel niveau en op ondernemingsniveau, door middel van onderhandelingen overeenstemming te bereiken over regelingen tot modernisering van de arbeidsorganisatie, met inbegrip van flexibele arbeidsregelingen, teneinde ondernemingen productief en concurrerend te maken en het vereiste evenwicht tussen flexibiliteit en zekerheid tot stand te brengen. Deze regelingen kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op het vaststellen van de arbeidstijden op jaarbasis, arbeidstijdverkorting, beperking van overuren, uitbreiding van deeltijdarbeid, levenslang leren en loopbaanonderbreking;

71. - elke lidstaat moet voor zichzelf nagaan of het opportuun is in de wetgeving gemakkelijker aanpasbare contractvormen in te voeren om rekening te houden met steeds diverser wordende werkgelegenheidsvormen. Werknemers met contracten van dat type zouden terzelfdertijd meer

zekerheid moeten krijgen, alsook een betere beroepsstatus die met de behoeften van de ondernemingen verenigbaar is.

72.

Stimulering van het aanpassingsvermogen in ondernemingen

Om de kennis en de vaardigheden in het bedrijfsleven op een hoger peil te brengen moeten de lidstaten:

73. - met name de fiscale belemmeringen voor investeringen in menselijke hulpbronnen onderzoeken en in voorkomend geval belastingsprikkel of andere stimulansen invoeren voor de ontwikkeling van de bedrijfsinterne opleiding; zij moeten tevens iedere nieuwe regelgeving onderzoeken om na te gaan of zij ertoe bijdraagt de belemmeringen voor de werkgelegenheid te beperken en de arbeidsmarkt te helpen om zich aan te passen aan de structuurwijzigingen van de economie.

IV. VERSTERKING VAN HET GELIJKEKANSENBELEID

74.

De kloof tussen mannen en vrouwen moet worden gedicht

De lidstaten zouden hun wil om gelijke kansen te bevorderen concreet inhoud moeten geven door de arbeidsparticipatie van vrouwen te verhogen. Zij zouden eveneens aandacht moeten besteden aan het gebrek aan evenwicht in de vertegenwoordiging van vrouwen of mannen in bepaalde sectoren en in bepaalde beroepen. De lidstaten:

75. - moeten trachten de kloof tussen de werkloosheidspercentages van vrouwen en mannen te verkleinen door een grotere participatie van vrouwen actief te steunen en moeten de ondervertegenwoordiging van vrouwen in bepaalde sectoren en beroepen en de oververtegenwoordiging van vrouwen in andere sectoren en beroepen aanpakken.

76.

De combinatie van werk en gezin moet worden vergemakkelijkt

Beleidsmaatregelen voor loopbaanonderbreking, ouderschapsverlof en deeltijdwerk zijn bijzonder belangrijk voor vrouwen en mannen. De uitvoering van de diverse richtlijnen en overeenkomsten van de sociale partners op dit terrein moet worden versneld en regelmatig worden gecontroleerd. Er moet worden gezorgd voor goede verzorgings- en opvangmogelijkheden voor kinderen en andere afhankelijke personen, teneinde de intrede van vrouwen en mannen op de arbeidsmarkt en hun duurzame deelname aan het arbeidsproces te steunen. De lidstaten:

77. - moeten ernaar streven het niveau van de verzorgings- en opvangmogelijkheden te verhogen, wanneer niet aan alle behoeften kan worden voldaan.

78.

De herintreding op de arbeidsmarkt moet worden vergemakkelijkt

De lidstaten:

- moeten bijzondere aandacht schenken aan de situatie van vrouwen en mannen die na een onderbreking van hun loopbaan overwegen weer te gaan werken en hiertoe moeten de lidstaten nagaan met welke middelen de hinderpalen voor deze herintreding geleidelijk uit de weg kunnen worden geruimd.

79.

De opname van gehandicapten in de arbeidsmarkt moet worden gesteund

De lidstaten:

- moeten bijzondere aandacht schenken aan de moeilijkheden die gehandicapten kunnen ondervinden wanneer zij aan het beroepsleven willen gaan deelnemen.